

dr hab. Tadeusz Tomaszewski
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka

Katowice 10.03.2026r.

Recenzja w postępowaniu o nadanie dr Waldemarowi Materze stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne

Zleceniodawca recenzji:

Rada ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im Karola Szymanowskiego w Katowicach działając na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dn. 18 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 220 poz. 85 z późn. zm.) poinformowała o wyznaczeniu, na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2026 r., mojej osoby w skład komisji habilitacyjnej w postępowaniu wszczętym 20.04.2022 r. w sprawie nadania dr Waldemarowi Materze stopnia doktora habilitowanego. Informację o wyznaczeniu mnie jako recenzenta w w/w postępowaniu oraz stosowne dokumenty, zostały mi przesłane drogą pocztową w dniu 3 marca 2026 r. przez dr hab. Marka Nosala

Dokumentacja zawiera:

- wniosek przewodni
- dane wnioskodawcy
- kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
- rekomendacje
- zgody na wykorzystanie nagrań
- autoreferat
- wykaz osiągnięć naukowych i artystycznych
- skany dokumentów potwierdzających osiągnięcia
- nagrania

Podstawowe dane o Habilitancie

Waldemar Matera urodził się w 1982 roku. Pochodzi z Bytomia na Górnym Śląsku. Grę na waltorni rozpoczął w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej im. Fr. Chopina w Bytomiu w 1994 pod kierunkiem st. wykł. Mieczysława Korcza i kontynuował w latach 1995-1996 u mgr Henryka Frankowskiego. Szkołę muzyczną II stopnia w rodzinnym mieście ukończył w 2001 roku w klasach: waltorni mgr Adriana Ticmana. W tym samym roku podjął studia muzyczne w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach, gdzie kształcił się w klasach: waltorni prof. W. Grochowskiego oraz kameralnych prof. Jana Górnego i dr hab. Damiana Walentka. Studia ukończył w 2006 roku broniąc pracy magisterskiej pt. *Działalność artystyczna waltornistów katowickich zespołów symfonicznych po 1945 roku*. Obecnie będąc doktorantem macierzystej uczelni pracuje nad dysertacją pt. *Twórczość kompozytorska Franciszka i Ryszarda Straussów w kontekście rozwoju możliwości wirtuozowskich waltorni wentylowej*. Swoje umiejętności doskonalił również podczas kursów i lekcji mistrzowskich do których należą m.in.: Dale Clevenger, Xiao-Ming Han, Michael Hölzel, Stefan de Leval Jezierski czy Radovan Vlatković. Obecnie pracuje jako waltornista Filharmonii Śląskiej im. H.M. Góreckiego w Katowicach od 2003 roku, od 2010 roku pełni funkcję zastępcy pierwszego waltornisty. W latach 2001-2009 współpracował z Operą Śląską w Bytomiu, oraz jako solista i lider sekcji waltorni Orkiestry Akademii Beethovenowskiej. W charakterze 1. waltornisty występuje z wieloma zespołami symfonicznymi z terenu całego kraju (Sinfonietta Cracovia, Śląska Orkiestra Kameralna i inne). Członek Śląskiego Kwartetu Waltorniowego oraz kwintetu dętego Quint-esencja. Brał udział w nagraniach blisko 40 płyt CD, z których najważniejsza to Polskie Kwartety Waltorniowe (2010) wydana przez firmę ZM Concept we współpracy z producentem instrumentów – niemiecką firmą Gebr. Alexander-Mainz. Uczestniczył w najważniejszych festiwalach muzycznych na terenie całego kraju z Festiwalem Wielkanocnym im. L. van Beethovena oraz Festiwalem Warszawska Jesień na czele.

Od 2006 roku prowadzi klasę waltorni w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. St. Moniuszki w Bielsku-Białej. Jego uczniowie i absolwenci osiągają znaczące sukcesy rangi ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydata

Pan dr Waldemar Matera jako swoje osiągnięcie w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazał nagranie audio płyty CD pt. „Waltornia współcześnie. Śląskie pejzaże muzyczne albumu z muzyką kompozytorów związanych z regionem Górnego Śląska” Na płycie prezentowane są zarówno kompozycje żyjących twórców z górnośląskiego środowiska muzycznego : Adama Wesołowskiego, Jarosława Mamczarskiego i Pawła Cala, oraz uznanych i cenionych kompozytorów nieżyjących Witolda Szalonka, Józefa Świdra i Józefa Szweda. Całość programu, to swoisty śląski almanach premier fonograficznych na płycie, który został dobrany według klucza indywidualnego doświadczenia habilitanta jako solisty, kameralisty oraz muzyka orkiestrowego. Pod tym względem program jest niezwykle wymagający dla każdej z ról artysty muzyka wirtuozowsko wykonującego zarówno kompozycję na waltornię solo z akompaniamentem fortepianu (Concerto spirituale Adama Wesołowskiego), wtapiającego się w brzmienie kwintetu dętego (Microconcerto VI. Quintett Es Jarosława Mamczarskiego) i unifikującego barwę waltorni w kompozycji na kwartet waltorniowy (Horyzonty Pawła Cala). Godne uwagi jest również niezwykle skomplikowane technicznie dialogowanie waltorni w najwyższych rejestrach z fletem prostym w utworze (Meduzy sen o Pegazie Witolda Szalonka), oraz wydobywanie zespołowej muzykalności, homogenicznej artykulacji i doskonałej proporcji w wybitnym dziele na zespół instrumentów dętych blaszanych z fortepianem (Serenada Józefa Świdra). Całość obrazu Śląskiego pejzażu muzycznego dopełnia Habilitant wiodąc prym nad orkiestrą dętą w żartobliwym utworze, mocno zakorzenionym w najlepszej Śląskiej tradycji orkiestr kopalnianych, na waltornię z towarzyszeniem orkiestry dętej (Na rogu Józefa Szweda).

Habilitant z wielką łatwością operuje całą paletą swoich możliwości, ukazując wrażliwość na barwę i jakość brzmienia oraz prezentując wymagające niezwykle precyzji i lekkości artykulacyjnej fragmenty techniczne.

Kreacja artystyczna zarejestrowana przez dr Waldemara Materę, przy udziale wielu uznanych i wybitnych muzyków ze środowiska Górnego Śląska niewątpliwie zasługuje na wielkie

słowa uznania. Z autoreferatu wynika, że sporo wysiłku wymagało zabieganie o materiały nutowe dzieł zapomnianych, jak również inspirowanie żyjących twórców do pisanie nowych utworów na waltornię. Płyta „Waltornia współcześnie, Śląskie pejzaże muzyczne” miała na celu rozpropagowanie współczesnej górnośląskiej literatury muzycznej z udziałem waltorni, z pewnością ten cel został zrealizowany, bez zabiegania o sukces komercyjny, czy schlebiana gustom szerokiego grona odbiorców.

Działalność artystyczna

Niezwykłe bogata aktywność artystyczna Habilitanta oscyluje wokół trzech form - muzyk orkiestrowy, kameralista oraz solista. Jako solista występował z orkiestrą Capellae Cracoviensis, Pilską Orkiestrą Klasyczną, Orkiestrą Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Filharmonii Kaliskiej, Polską Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną, Orkiestrą Reprezentacyjną Sił Powietrznych w Poznaniu oraz Orkiestrą Symfoniczną Miejskiego Domu Kultury „Koszutka” w Katowicach. Występował również z towarzyszeniem fortepianu podczas prestiżowych festiwali i kursów mistrzowskich, takich jak Corno Brass Music Festival w Zielonej Górze, Letnia Akademia Instrumentów Dętych Blaszanych w Kaliszu, Międzynarodowe Warsztaty Waltorniowe w Koszęcinie oraz Bydgoskie Dni Waltorni.

Jako muzyk orkiestrowy współpracował z czołowymi polskimi orkiestrami symfonicznymi i operowymi poczynając od Opery w Bytomiu, Orkiestry Akademii Beethovenowskiej Sinfonietty Cracovii, Śląskiej Orkiestry Kameralnej, Polskiej Filharmonii Kameralnej w Sopocie, Orkiestry Muzyki Nowej i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, jak również niemieckiej orkiestry prywatnej Würth Philharmoniker. Tak bogate doświadczenie zdobywał pod batutą światowej sławy dyrygentów i solistów, takich jak Christian Thielemann, Leonard Slatkin, Paavo Järvi, Maxim Vengerov, John Axelrod, Rafael Payare, Jackek Kaspszyk i Gabriel Chmura.

Jako kameralista realizuje się we się w czterech głównych obszarach: kwintecie blaszanym oraz w innych zespołach z instrumentami dętymi blaszanymi takimi jak kwintet dęty drewniany, kwartet waltorniowy oraz inne składy kameralne. W każdej z formacji posiada wieloletnie doświadczenie estradowe. Aktualnie jest członkiem kwintetu blaszanego Filharmonii Śląskiej im. Henryka Mikołaja Góreckiego, Od 2012 roku jest członkiem zespołu Quint-essencja, złożonego z muzyków Filharmonii Śląskiej. Zespół ten występował zarówno w Polsce, jak i za granicą. Jest ponadto członkiem kwintetu dętego pedagogów Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, a gościnnie współpracował z Wind5

Quintet, zrzeszającym pedagogów Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi oraz muzyków Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina.

Od 2003 roku jest członkiem Śląskiego Kwartetu Waltorniowego, z którym występował na wielu prestiżowych wydarzeniach w kraju i za granicą. Najważniejszym osiągnięciem zespołu jest płyta Polskie Kwartety Waltorniowe, wydana w 2011 roku pod patronatem renomowanej firmy instrumentów dętych blaszanych Gebr. Alexander-Mainz (Niemcy).

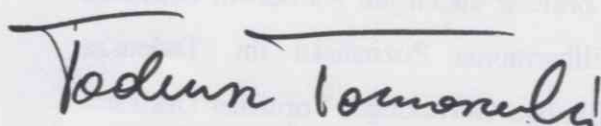
Jako fascynat kameralistyki, dr Waldemar Matera podejmuje współpracę w różnych składach – od zespołów łączących waltornię z instrumentami smyczkowymi (np. dwie waltornie i kwartet smyczkowy), po zespoły dęte, takie jak tria z obojem i fortepianem. Występował również w większych formacjach dętych blaszanych, m.in. w oktetch blaszanych i oktetch waltorniowych.

Działalność pedagogiczna i naukowa

Omawiając pracę dydaktyczną Habilitanta należy ją ocenić bardzo wysoko. Jego podopieczni i wychowankowie zajmują czołowe miejsca w konkursach krajowych i międzynarodowych, a także pozytywnie przechodzą proces rekrutacji do orkiestr takich jak Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szeligowskiego, Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego, Toruńska Orkiestra Symfoniczna, Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi, Płocka Orkiestra Symfoniczna, Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus, Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego w Warszawie, Orkiestra Reprezentacyjna Sił Powietrznych im. Karola Kurpińskiego w Poznaniu, a także Dnieprowska Filharmonia im. Leonida Kohana i Narodowa Filharmonia Lwowska im. Miroslawa Skoryka (Ukraina). Czoro wychowanków otrzymało stypendia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia artystyczne. Dr Waldemar Matera zapraszany jest do udziału w pracach jury krajowych konkursów przeglądów o randze regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej między innymi w Katowicach, Jastrzębiu Zdroju, Bytomiu oraz Chełmnie. oraz do prowadzenia kursów waltorniowych m.in. w Koszęcinie i Kaliszu. Habilitant jest konsultantem Centrum Edukacji Artystycznej i inicjatorem Śląskiego Sympozjum Waltornistów, oraz Sympozjum Waltornistów Etiuda w Akademii Muzycznej w Katowicach.

Konkluzja

Przedstawione dzieło artystyczne, niezwykle bogaty dorobek artystyczny, dydaktyczny i popularyzatorski Pana dra Waldemara Matery stanowi twórczy wkład w rozwój dyscypliny artystycznej sztuki muzyczne i odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Popieram starania kandydata dra Waldemara Matery o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne, działając zgodnie z wymaganiami art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Z 2017 roku poz. 1798) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. Z 2018 roku poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych oraz o postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

dr hab. Tadeusz Tomaszewski prof. AMKP